January 2018 | Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου | pf@aegean.gr

Τεύχος 17, Έκδοση Α

Π & Φ

Περιοδικό Ενημερωτικό Δελτίο του Τμήματος Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Περιεχόμενα

Το MESPOM στη Μυτιλήνη 1
ΒΙΒΛΙΟ: Η Ανθρώπινη Ιστορία των Σκύλων 2
ΒΙΒΛΙΟ: Πολιτική Οικολογία 2
Νέοι Καθηγητές στο Τμήμα μας 3
Η ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ: Μαρία Σωτηροπούλου 4
Ημερίδες του Συλλόγου Φοιτητών του Τμήματος 4
Δημοσιεύσεις 5
Διεθνής διάκριση για επιστημονική δημοσίευση 5
15° Διεθνές Συνέδριο CEST 2017 6
Πανελλήνιο Συνέδριο Ακουστικής Οικολογίας 7
Νέοι Διδάκτορες 7

Το επόμενο τεύχος του 'Π&Φ' θα κυκλοφορήσει τον Ιούνιο 2018.

Συντακτική Επιτροπή:

Κώστας Θεοδώρου
Όλγα-Ιωάννα Καλαντζή
Ιωσήφ Μποτετζάγιας

Το MESPOM στη Μυτιλήνη

Από το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 το Τμήμα Περιβάλλοντος εμβαθύνει τη συμμετοχή του στο Διεθνές Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Περιβαλλοντική Επιστήμη, Πολιτική και Διαχείριση - **MESPOM (Masters in Environmental Sciences, Policy and Management)**, στο οποίο συμμετέχει ήδη από το 2005. Πλέον το εαρινό εξάμηνο του προγράμματος θα πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου στο Τμήμα μας.

Το 2005-2016 το MESPOM υποστηρίχθηκε από τα Erasmus Mundus και Erasmus+ προγράμματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ την περίοδο 2016-2018 λειτούργησε ως αυτοχρηματοδοτούμενο, στηριζόμενο σε άλλες μορφές οικονομικής ενίσχυσης των φοιτητών του. Για το 2018 - 2022 έχει εξασφαλίσει χρηματοδότηση στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πρόσκλησης Erasmus+: Erasmus Mundus Joint Master Degrees (EMJMDs).

Στο **MESPOM συμμετέχουν έξι Πανεπιστήμια, τέσσερα Ευρωπαϊκά - το Central European University (Ουγγαρία), το Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Ελλάδα), το Πανεπιστήμιο του Lund (Σουηδία) και το Πανεπιστήμιο του Manchester (Αγγλία) - και δύο πανεπιστήμια της Βόρειας Αμερικής – το Middlebury Ινστιτούτο Διεθνών Σπουδών στο Monterey (ΗΠΑ), και το Πανεπιστήμιο του Saskatchewan (Καναδάς)** - ως κύριοι εταίροι, και 17 συνεργαζόμενοι οργανισμοί και ινστιτούτα από 14 χώρες και 4 ηπείρους. Το πρόγραμμα σπουδών είναι στην Αγγλική γλώσσα και είναι διετές. Οι φοιτητές του προγράμματος εκπαιδεύονται στην ανεύρεση και την υλοποίηση λύσεων σε σύνθετα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Οι φοιτητές του προγράμματος φοιτούν σε τουλάχιστον τρία Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, ενώ τους δίνεται η δυνατότητα για πρακτική άσκηση και εκπόνηση πτυχιακής εργασίας στα συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια, οργανισμούς και ινστιτούτα της επιλογής τους.

Το αποδεδειγμένα υψηλό επίπεδο σπουδών σε συνδυασμό με το ενισχυμένο στοιχείο της πολυπολιτισμικότητας που διαχέεται από το ακαδημαϊκό στο κοινωνικό επίπεδο των φοιτητών, που προέρχονται από κάθε γωνιά της Γης, δημιουργούν ένα μοναδικό περιβάλλον μάθησης, δημιουργίας και προοπτικών εξέλιξης. Το Τμήμα Περιβάλλοντος, έχει κεντρικό ρόλο στο Πρόγραμμα συνεισφέροντας 7 μαθήματα Περιβαλλοντικής Επιστήμης κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου που συμμετέχει από φέτος ως συνεργαζόμενος εταίρος, προσδίδουν στο πρόγραμμα τη μεσογειακή διάσταση που χαρακτηρίζεται από μικρής κλίμακας οικονομίες, χαμηλή διαθεσιμότητα πόρων και τοπικές στρατηγικές ανάπτυξης.

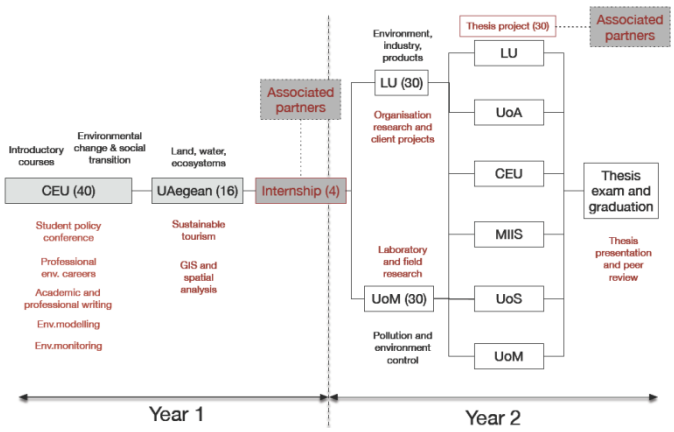

Σχήμα κινητικότητας και δομής του MESPOM

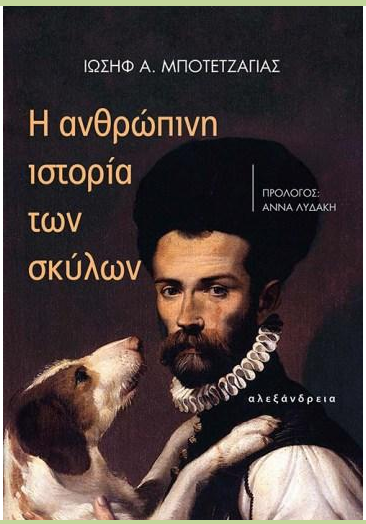

Η Ανθρώπινη Ιστορία των Σκύλων

Ιωσήφ Μποτετζάγιας (Αλεξάνδρεια, 2017, σ.264)

Συμβάλλοντας στο σχετικά νέο γνωστικό αντικείμενο της περιβαλλοντικής ιστορίας και στον ευρύτερο κύκλο του οικολογικού προβληματισμού, το βιβλίο αυτό παρουσιάζει τη σχέση του ανθρώπου με το σκύλο σε ιστορικό πλαίσιο. Είναι οργανωμένο σε επτά θεματικά κεφάλαια, καθένα από τα οποία εξετάζει, διαχρονικά, πώς χρησιμοποιήθηκαν, ή τι ρόλο έπαιξαν, τα σκυλιά κατά τη διάρκεια της ανθρώπινης ιστορίας: *Εξημέρωση – Κυνήγι – Πόλεμος – Θάνατος – Υγεία – Θρησκεία – Νόμος – Κατοικίδια.*

Όπως αναφέρει στον Πρόλογο του βιβλίου η Καθηγήτρια του Παντείου Πανεπιστημίου, κα Άννα Λυδάκη, η συγκεκριμένη μελέτη «πιάνει το νήμα από την αρχή και αντλεί δεδομένα από τη μυθολογία, την ιστορία, την αρχαιολογία, την τέχνη, την αρχαιοελληνική γραμματεία και τα γραπτά μνημεία γενικότερα, μελετά ιερά βιβλία και παραβολές, ιστορίες των αγίων και άλλες αφηγήσεις, προκειμένου να παρουσιάσει την ιστορία του σκύλου και την εκάστοτε σχέση του με τον άνθρωπο στο κυνήγι και στους πολέμους, την αντιμετώπισή του από τις θρησκείες, και τις σχέσεις στοργής και απέχθειας που κατά καιρούς αναπτύσσονταν ανάμεσά τους. Η ιστορία του τετράποδου που αποφάσισε να γίνει ο καλύτερος φίλος του ανθρώπου, έστω και χωρίς να έχει πάντα ανταπόκριση, φανερώνει ένα παρελθόν εσαεί παρόν και μας ωθεί να αναθεωρήσουμε στάσεις και απόψεις για τα μη ανθρώπινα ζώα».

Πολιτική Οικολογία: Οκτώ Συμβολές στην ελληνική συζήτηση

Γιώργος Βελεγράκης, Χάρης Κωνσταντάτος, Κωστής Χατζημιχάλης (επιμ.) (Νήσος, 2017, σ.158)

Η πολιτική οικολογία ασχολείται με ένα μεγάλο εύρος θεμάτων, όπως μεταξύ άλλων, τη θεωρητική και φιλοσοφική ανάλυση της σχέσης κοινωνίας-φύσης, την άνιση πρόσβαση στους φυσικούς πόρους, την υφαρπαγή των κοινών αγαθών, τις πολιτικές διαχείρισης του περιβάλλοντος, τις ποικίλες "διακινδυνεύσεις", τους γεωπολιτικούς ανταγωνισμούς για την εκμετάλλευση πόρων και τα κοινωνικά κινήματα τα οποία αντιστέκονται στα ή/και διεκδικούν τα παραπάνω. Η σημαντική διαφορά με την κυρίαρχη οικολογική σκέψη είναι η πολιτικοποίηση των προβλημάτων, η αναζήτηση κερδισμένων και χαμένων κοινωνικών ομάδων και περιοχών και η επιμονή στα ερωτήματα "γιατί, πώς και πού".

Ο τόμος περιλαμβάνει ορισμένες από τις εισηγήσεις που έγιναν στο ομότιτλο σεμινάριο που οργάνωσε το Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου στην Αθήνα την περίοδο 2013-2014, ως τμήμα των δράσεων του ευρωπαϊκού προγράμματος ENTITLE.

Τα ηλεκτρονικά απόβλητα (e-waste) αυξάνονται χρόνο με το χρόνο. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα του United Nations University, το 2016 η παγκόσμια παραγωγή ηλεκτρονικών αποβλήτων έφτασε τα 44.7 εκατομμύρια κυβικούς τόνους- το ανάλογο περίπου 4.500 Πύργων του Άιφελ!- αλλά περίπου το 1/3 των χωρών παγκοσμίως δεν έχει ακόμα υιοθετήσει νομοθεσία για τη διαχείρισή τους. Αν και απόβλητα, τα e-waste είναι κυριολεκτικά χρυσός: η συνολική αξία των πρώτων υλών που μπορούν να ανακτηθούν από τα συγκεκριμένα «σκουπίδια» (κυρίως του χρυσού, το χαλκού και του πλαστικού) υπολογίζεται ότι ανέρχεται στα 55 δισεκατομμύρια ευρώ.

Τρεις νέοι καθηγητές στο Τμήμα Περιβάλλοντος

Τους προηγούμενους μήνες, το Τμήμα Περιβάλλοντος καλωσόρισε τρεις νέους συναδέλφους στο δυναμικό του –και έχουμε τη μεγάλη χαρά να σας τους παρουσιάσουμε!

Ο κος Αντώνης Σκουλούδης

Ο **Αντώνιος Σκουλούδης**, ο οποίος αναλαμβάνει καθήκοντα **Επίκουρου Καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο «Οικολογικά Οικονομικά»**, γεννήθηκε στην Αθήνα το 1978. Με βασικές σπουδές στο γνωστικό αντικείμενο των Οικονομικών Επιστημών (Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2005), έλαβε μεταπτυχιακό δίπλωμα (2007) και διδακτορικό τίτλο σπουδών (2014) από το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Έχει εργαστεί ως Λέκτορας στο Henley Business School (University of Reading) καθώς και ως επί συμβάσει Λέκτορας (ΠΔ 407/80) στο Τμήμα Περιβάλλοντος. Το δημοσιευμένο του έργο περιλαμβάνει άρθρα σε ακαδημαϊκά/επιστημονικά περιοδικά όπως τα *Journal of Cleaner Production, Journal of Environmental Management, Environmental Science and Policy, Journal of Environmental Planning and Management, Corporate Social Responsibility and Environmental Management, International Journal of Sustainable Development and World Ecology*. Τα τρέχοντα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στην προσαρμογή της οικονομικής δραστηριότητας στην κλιματική αλλαγή, την οικονομική αξιολόγηση στο πεδίο των κλιματιών υπηρεσιών αλλά και την ανθεκτικότητα παραγωγικών μονάδων σε σύγχρονες περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Ο κος Νίκος Φύλλας

Ο **Νίκος Φύλλας**, ο οποίος αναλαμβάνει καθήκοντα **Επίκουρου Καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο «Οικολογία Βιοσφαιρικών Διαδικασιών»**, γεννήθηκε στην Αθήνα το 1977. Αποφοίτησε από το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ το 2001 και έλαβε το μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών (2002) και το διδακτορικό του τίτλο (2007) από το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Έχει εργασθεί ως μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Τμήμα Βιολογίας του ΕΚΠΑ, στο Earth and Biosphere Institute (School of Geography, University of Leeds) και στο Environmental Change Institute (School of Geography & the Environment, University of Oxford). Εργάσθηκε επίσης ως εντεταλμένος ερευνητής στο Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών του ΕΛΓΟ – «ΔΗΜΗΤΡΑ». Το δημοσιευμένο του έργο περιλαμβάνει άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά όπως τα *Ecology Letters, Forest Ecology and Management, Ecological Modelling, Geoscientific Model Development, Biogeosciences, Global Ecology and Biogeography, Global Change Biology* και *The Science of the Total Environment*. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στην απόκριση της βιοποικιλότητας στην πλανητική αλλαγή, στην κατανόηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ εδάφους-βλάστησης-ατμόσφαιρας και στη σύζευξη μηχανιστικών μοντέλων οικοσυστημάτων με μετρήσεις πεδίου.

Ο κος Μιχάλης Φουντουλάκης

Τέλος, ο **Μιχάλης Φουντουλάκης**, ο οποίος αναλαμβάνει καθήκοντα **Επίκουρου Καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο «Οικολογική Μηχανική & Περιβαλλοντική Βιοτεχνολογία»**, γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης το 1978. Είναι απόφοιτος (2001) του Τμήματος Χημικών Μηχανικών, της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών από το οποίο στη συνέχεια έλαβε μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης με γνωστικό αντικείμενο «Ενέργεια και Περιβάλλον» και διδακτορικό δίπλωμα (2005) με θέμα «Τύχη και επίδραση ξενοβιοτικών ουσιών στην αναερόβια χώνευση υγρών αποβλήτων και ιλύος». Στη συνέχεια εργάστηκε ως Μεταδιδακτορικός Ερευνητής στο Τμήμα Γεωπονίας, του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Κρήτης, όπου ασχολήθηκε κυρίως με την επεξεργασία και αξιοποίηση υγρών και στερεών αποβλήτων με βιολογικές (σύστημα ενεργού ιλύος, αναερόβια χώνευση, κομποστοποίηση) και φυσικές μεθόδους (τεχνητοί υγροβιότοποι). Το δημοσιευμένο του έργο περιλαμβάνει άρθρα σε ακαδημαϊκά/επιστημονικά περιοδικά όπως τα *Water Research, Bioresource Technology, Science of the Total Environment, Ecological Engineering, Waste Management, Biomass and Bionergy*. Τα τρέχοντα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στην ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών α) για την παραγωγή βιοκαυσίμων, β) την φυτο-εξυγίανση ρυπασμένων οικοσυστημάτων και γ) για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων νερών για άρδευση ή/και άλλες χρήσεις.

Καλωσορίζουμε θερμά τους νέους συναδέλφους και τους ευχόμαστε κάθε επιτυχία στη μελλοντική τους πορεία στο Τμήμα Περιβάλλοντος.

Επιστημονικές ημερίδες από το Σύλλογο Φοιτητών του Τμήματος Περιβάλλοντος

Συνεχίζοντας μια σειρά από πολύ χρήσιμες και επιτυχημένες δράσεις του, ο Σύλλογος Φοιτητών Τμήματος Περιβάλλοντος «Σταύρος Μυρογιάννης», διοργάνωσε το Φθινόπωρο 2017 δύο πολύ ενδιαφέρουσες δράσεις.

Στις **27 Νοεμβρίου 2017** πραγματοποιήθηκε στο Επιμελητήριο Λέσβου, η επιστημονική ημερίδα με θέμα "**Σύγχρονες έξυπνες πόλεις και το παράδειγμα των Τρικάλων**", σε συνεργασία με το Φοιτητικό Σύλλογο του Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και ομιλητές την Αναπληρώτρια Πρύτανη Έρευνας, Ανάπτυξης, Οικονομικού Προγραμματισμού και Υποδομών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Καθηγήτρια κα Πολυδωροπούλου Αμαλία, τον Δήμαρχο Τρικκαίων κ. Δημήτρη Παπαστεργίου και τον Επίκουρο Καθηγητή του τμήματος Γεωγραφίας κ. Καβρουδάκη Δημήτρη.

Επίσης, στις **8 Δεκεμβρίου 2017** πραγματοποιήθηκε η επιστημονική ημερίδα του Συλλόγου Φοιτητών Τμήματος Περιβάλλοντος με θέμα: «**Περιβαλλοντική Καταστροφή και Οικονομική Ανάπτυξη: Το παράδειγμα στον Σαρωνικό κόλπο**» και ομιλητές την κα Αλούπη Μαρία, Χημικό & μέλος Ε.ΔΙ.Π από το Τμήμα Περιβάλλοντος, και τον κ. Παυλογεωργάτο Γεράσιμο, Αναπληρωτή καθηγητή από το Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας & Επικοινωνίας και απόφοιτο του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Το ΔΣ του Συλλόγου με τους ομιλητές της ημερίδας για τον Σαρωνικό κόλπο

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στο Φοιτητικό Σύλλογο του Τμήματός μας γι' αυτές τις εξαιρετικές δράσεις του και ελπίζουμε να ακολουθήσουν πολλές ακόμα στο μέλλον.

Η Απόφοιτος

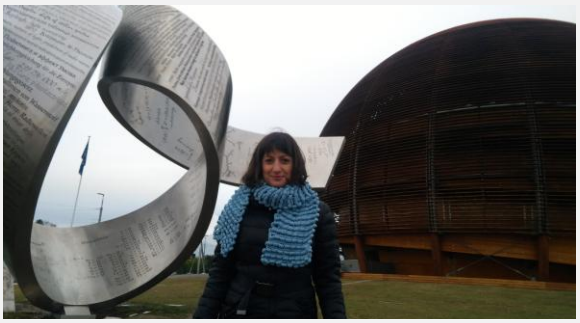

BIO: Η ***Μαρία Σωτηροπούλου*** γεννήθηκε στην Αθήνα. Αποφοίτησε από το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου το 2007 και το 2008 παρακολούθησε το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στην 'Περιβαλλοντική και Οικολογική Μηχανική' του Τμήματος. Δίδαξε στα ΙΕΚ Αναβύσσου και, δίνοντας εξετάσεις στο ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», πήρε υποτροφία για διδακτορικές σπουδές στο Τμήμα Φυσικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στον τομέα της Ραδιενέργειας Περιβάλλοντος και Ραδιοοικολογίας. Από το 2016 εργάζεται ως μεταδιδακτορική ερευνήτρια στον τομέα ακτινοπροστασίας του CERN, Ελβετία.

Η απόφασή μου να σπουδάσω στο Τμήμα Περιβάλλοντος ήταν οριστική και έπρεπε να την κάνω να λειτουργήσει προς το καλύτερο, διότι η οικογένειά μου και εγώ επενδύσαμε πολύ κόπο και πολλά χρήματα για την διαμονή μου στην Λέσβο. Παρόλο που είχα την δυνατότητα να περάσω σε σχολές με μεγαλύτερο στάτους για εκείνη την εποχή ήξερα τι ήθελα να κάνω και τι με ενδιέφερε να σπουδάσω. Η περιέργεια να κατανοήσω την φύση και εν γένει τον κόσμο γύρω μου με οδήγησε στο συγκεκριμένο Τμήμα.

Τα χρόνια στη Μυτιλήνη ήταν μοναδικά. Το νησί προσφέρει ένα ιδανικό μέρος για σπουδές, για διασκέδαση, αλλά και για μελέτη. Το ιδιαίτερο γεωλογικό πεδίο του νησιού μου έδωσε την δυνατότητα, όπως και σε άλλους φοιτητές στο παρελθόν, να ασχοληθώ με την φυσική ραδιενέργεια του εδάφους. Έτσι έκανα την Μεταπτυχιακή μου διατριβή μελετώντας την συμπεριφορά του ραδονίου σε κλειστούς χώρους.

Η μικρή ειδίκευση που απέκτησα σε αυτό το αντικείμενο με έφερε στα χνάρια του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», όπου ύστερα από συμμετοχή στις εθνικές εξετάσεις, για την απόκτηση υποτροφίας για την διεξαγωγή διδακτορικών σπουδών διάρκειας τεσσάρων ετών, κατέκτησα την πρώτη θέση μεταξύ των συμμετεχόντων. Έτσι, εκπόνησα το διδακτορικό μου στο Τμήμα Φυσικής του ΑΠΘ σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος». Κατόπιν, η εμπειρία που απέκτησα στον Δημόκριτο, με οδήγησε στο τμήμα ακτινοπροστασίας του CERN (European Organization for Nuclear Research) όπου εδώ και δύο χρόνια εργάζομαι στον τομέα της διαχείρισης ραδιενέργων αποβλήτων. Συγκεκριμένα, στον χαρακτηρισμό υλικών τα οποία έχουν ενεργοποιηθεί στα τούνελς του δικτύου επιταχυντών του CERN.

Το μεγάλο εύρος του αντικειμένου σπουδών του Τμήματος δημιουργεί την ανάγκη για περαιτέρω εξειδίκευση στον τομέα ενδιαφέροντος του καθενός, δίνοντας όμως την δυνατότητα στους αποφοίτους του να ανελιχθούν σε πολλούς ερευνητικούς τομείς, το οποίο είναι και το μεγάλο προσόν του σε σχέση με παρόμοια τμήματα. Το Τμήμα Περιβάλλοντος είναι μοναδικό και ελπίζω πως με τα χρόνια η ελληνική κοινωνία θα ωριμάσει για να αναγνωρίσει αφενός την ερευνητική του αξία, αφετέρου την ποιότητα των σπουδών που παρέχει.

Dimitrakopoulos P.G. & **Troumbis A.Y.** 2018. "Biotopes". *Reference Module in Earth Systems and Environmental Sciences - Encyclopaedia of Ecology, 2nd edition*, Elsevier, https://doi.org/10.1016/B978-0-12-409548-9.10923-6

Gatidou G., Oursouzidou M., Stefanatou A., **Stasinakis A.S.** (2017) Removal mechanisms of benzotriazoles in duckweed Lemna minor wastewater treatment systems. *Science of the Total Environment,* 596-597:12-17.

Guerreiro S. & **Botetzagias I.** (2018) Empowering communities – the role of intermediary organisations in community renewable energy projects in Indonesia. *Local Environment,* 23(2): 158-177.

Iatrou E.I., Gatidou G., Damalas D., Thomaidis N.S., **Stasinakis A.S.** (2017) Fate of antimicrobials in duckweed Lemna minor wastewater treatment systems. *Journal of Hazardous Materials*, 330:116-126.

Mazioti A.A., **Stasinakis A.S.,** Psoma A.K., Thomaidis N.S., Ahdersen H.R. (2017) Hybrid Moving Bed Biofilm Reactor for the biodegradation of benzotriazoles and hydroxyl-benzothiazole in wastewater. *Journal of Hazardous Materials*, 323:299-310.

Papanikolopoulou L.A., Smeti E., Roelke D.L., **Dimitrakopoulos P.G.,** Kokkoris G.D., Danielidis D.B., Spatharis S. Interplay between r- and K-strategists leads to phytoplankton underyielding under pulsed resource supply. *Oecologia*, doi:10.1007/s00442-017-4050-x

Primack R.B., Αριανούτσου Μ., **Δημητρακόπουλος Π.** (Μτφ.: Αριανούτσου Μ., Δημητρακόπουλος Π.Γ., Διαμαντόπουλος Ι. Βαλάκος Ε., Παφίλης Π., Παντής Ι.). 2017. *Βιολογία της Διατήρησης, Μία εισαγωγή*. University Studio Press, 500 σελ., Θεσσαλονίκη. (ISBN: 978-961-12-2331-5).

Stasinakis A.S. (2017) "Existence of organic micropollutants in the environment due to wastewater reuse and biosolids application", in Kalavrouziotis I.K. (2017) *Wastewater and Biosolids Management*. IWA Publishing, London, UK (ISBN13: 9781780408224).

Thomaidi V.S., **Matsoukas C., Stasinakis A.S.** (2017) Risk assessment of triclosan released from sewage treatment plants in European rivers using a combination of risk quotient methodology and Monte Carlo simulation. *Science of the Total Environment*, 603-604C:487-494.

Tsatsakis, A.M., Nawaz., M.A., Tutelyan, V.A., Golokhvast, K.S., **Kalantzi, O.I.**, Chung, D.H., Kang, S.J., Coleman, M.D., Tyshko, N., Yang, S.H., Chung, G. (2017). Impact on environment, ecosystem, diversity and health from culturing and using GMOs as feed and food. *Food and Chemical Toxicology*, 107:108-121.

Μποτετζάγιας Ι. (2017c) *Η Ανθρώπινη Ιστορία των Σκύλων*. εκδόσεις Αλεξάνδρεια. 264 σελ.

Μποτετζάγιας Ι. (2017b), 'Η υπόλοιπη φύση: μια σύντομη αναδρομή στις σχέσεις Ανθρώπου και φυσικού περιβάλλοντος', στο Βελεγράκης Γ., Κωνσταντάτος Χ. & Χατζημιχάλης Κ. (επιμ.) *Πολιτική Οικολογία: Οκτώ συμβολές στην Ελληνική συζήτηση*, Νήσος, Αθήνα, σ.σ. 53-68.

Μποτετζάγιας Ι. (2017a). 'Διερευνώντας τη σχέση Πληθυσμού και Περιβάλλοντος', στο Μανωλάς Ευαγ. (επιμ.), *Περιβαλλοντική Κοινωνιολογία*, Gutenberg: Αθήνα, σ.σ.122-143.

Διεθνής διάκριση για επιστημονική δημοσίευση του Τμήματός μας

Ο Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματός μας, κ. Ιωσήφ Μποτετζάγιας και οι συ-συγγραφείς του είναι μεταξύ των παραληπτών του '**2017 Most Cited Paper Award**' του περιοδικού ***Resources Conservation and Recycling (RCR)*** για τη δημοσίευσή τους:

Botetzagias, I., Dima, A. F., & Malesios, C. (2015). Extending the theory of planned behavior in the context of recycling: The role of moral norms and of demographic predictors. *Resources, Conservation and Recycling*, 95, 58-67.

Το συγκεκριμένο βραβείο απονέμεται στα επιστημονικά άρθρα που δημοσιεύτηκαν στο εν λόγω περιοδικό ένα συγκεκριμένο έτος (το 2015 σε αυτή την περίπτωση) και έλαβαν τον υψηλότερο αριθμό αναφορών, βάσει του Web of Science, για τα επόμενα τρία έτη, συμπεριλαμβανομένου του έτους δημοσίευσης (δηλαδή 2015-2017).

Θερμά συγχαρητήρια στους συναδέλφους για τη διάκρισή τους που υπογραμμίζει για μια ακόμη φορά την ποιότητα της επιστημονικής έρευνας που διενεργείται στο Τμήμα μας.

Συνεργασία Τμήματος Περιβάλλοντος & Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για το 15ο Διεθνές Συνέδριο CEST2017

Σε μια μοναδική μορφή συνεργασίας, το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου με την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου από κοινού διοργάνωσαν το **15ο Διεθνές Συνέδριο Περιβαλλοντικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (CEST2017)**, στο συνεδριακό κέντρο του Rodos Palace στη Ρόδο, το διάστημα **31 Αυγούστου έως 2 Σεπτεμβρίου 2017**.

Ο Πρόεδρος του Συνεδρίου, Αναπλ. Καθηγητής κ. Δημήτριος-Φραγκίσκος Λέκκας

Η σειρά συνεδρίων CEST υποστηρίζεται από το Global Network of Environmental Science and Technology (Global NEST), το οποίο είναι ένα εδραιωμένο διεθνές δίκτυο. Τα μέλη του Global NEST είναι αναγνωρισμένοι ακαδημαϊκοί από ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, ερευνητές, μεταπτυχιακοί φοιτητές, μηχανικοί και επιστήμονες οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα του Περιβάλλοντος. Οι εργασίες του CEST2017 τελούσαν επίσης υπό την αιγίδα του Δήμου Ρόδου και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Το CEST2017 είχε επίσης την επιστημονική υποστήριξη του Πανεπιστημίου του Σαλέρνο (Ιταλία) και του Imperial College London (Μεγάλη Βρετανία), ενώ πρόεδρος του συνεδρίου είναι ο Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου Δημήτρης Φραγκίσκος Λέκκας. Η φετινή διοργάνωση ήταν η πιο πετυχημένη από το 1989, που έγινε το πρώτο CEST, και αυτό αποτυπώνεται τα σχετικά στοιχεία: 460 σύνεδροι από 66 χώρες σε 5 ηπείρους (Ευρώπη, Ασία, Αμερική, Αφρική και Αυστραλία), 404 προφορικές παρουσιάσεις και 245 εργασίες (posters), 23 ερευνητικοί τομείς, και 15 διακεκριμένοι ομιλητές, μεταξύ των οποίων ο Καθ. Bahnemann *(Leibniz University Hannover, Germany),* η Καθ. Richardson *(University of South Carolina, USA),* ο Καθ. Belgiorno *(University of Salerno, Italy)*, ο Καθ. Kümmerer *(Leuphana University, Germany),* ο Καθ. Λυμπεράτος *(ΕΜΠ),* ο Καθ. Dionysiou *(University of Cincinnati, Cincinnati, Ohio, USA)*, ο Καθ. Κάλλος *(ΕΚΠΑ)*

Δεδομένων των μεγάλων προκλήσεων που αντιμετωπίζει σήμερα το Περιβάλλον, το διεθνές συνέδριο αποτελεί ιδανική ευκαιρία για την ανταλλαγή απόψεων και ερευνητικών εμπειριών. Μια σειρά από θέματα που συγκέντρωσαν σημαντικό αριθμό επιστημονικών εργασιών σε ερευνητικά πεδία αιχμής ήταν : **Διαχείριση στερεών αποβλήτων**, **Τεχνολογίες επεξεργασίας και διαχείριση υγρών αποβλήτων, Υδρολογία και διαχείριση υδατικών πόρων, Μέθοδοι ανίχνευσης αναδυόμενων ρύπων**, **Ατμοσφαιρική ρύπανση, εδαφική ρύπανση και κλιματική αλλαγή**

Το CEST2017 παρέχει τη δυνατότητα δικτύωσης και ανταλλαγής απόψεων εμπειρογνωμόνων, επιστημόνων, επιχειρηματιών, αλλά και εκπροσώπων της δημόσιας διοίκησης και κοινωνικών πρωτοβουλιών σε αυτούς τους τομείς. Επιστήμονες από το εξωτερικό, που αποτέλεσαν την πλειοψηφία, αλλά και Έλληνες επιστήμονες παρουσίασαν ερευνητικά αποτελέσματα και **επισήμαναν την ανάγκη χάραξης εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών βασισμένων στα αποτελέσματα της έρευνας (evidence based policy).** Παράλληλα το συνέδριο έθεσε στόχους και πεδία για μελλοντική έρευνα, όπως μεταξύ άλλων η πράσινη χημεία, οι μελέτες για την επεξεργασία νερού, αποβλήτων και την απομάκρυνση ρυπαντών, η βιοηλεκτρική ενέργεια, εφαρμογές της κυκλικής οικονομίας, τα μικροπλαστικά στο περιβάλλον.

Οι εργασίες του συνεδρίου είναι αναρτημένες και διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του CEST2017. Όλες οι εργασίες που υποβάλλονται στο συνέδριο ελέγχονται από κριτές (reviewers) πριν από την τελική αποδοχή και δημοσίευση στα πρακτικά. Τα πρακτικά του CEST είναι καταχωρημένα στη βάση δεδομένων ISI.

Η οργανωτική επιτροπή του CEST2017 ευχαριστεί θερμά τους χορηγούς του, οι οποίοι σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης στηρίζουν την από κοινού προσπάθεια, για την διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, την προαγωγή και τη μετάδοση της νέας ερευνητικής γνώσης. Το επόμενο συνέδριο (CEST2019) θα πραγματοποιηθεί σε δύο χρόνια, ενώ η διαδικασία υποβολής εργασιών θα ξεκινήσει τον Ιούλιο του 2018.

Άποψη των εργασιών του Συνεδρίου

Πανελλήνιο Συνέδριο Ακουστικής Οικολογίας στο Τμήμα Περιβάλλοντος

Η Ελληνική Εταιρεία Ακουστικής Οικολογίας, το Εργαστήριο Ακουστικής Οικολογίας του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου και το Εργαστήριο Εικόνας, Ήχου και Πολιτιστικής Αναπαράστασης του Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, οργάνωσαν με επιτυχία το **4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακουστικής Οικολογίας** με θέμα "Ηχος – Θόρυβος – Περιβάλλον". Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε μεταξύ **3 και 6 Νοεμβρίου του 2016, στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου στη Μυτιλήνη**. Βασικός σκοπός του 4ου Συνεδρίου Ακουστικής Οικολογίας ήταν η ανάδειξη των πολλαπλών πτυχών και λειτουργιών του θορύβου σε ποικίλα περιβάλλοντα καθώς και ο τρόπος εννοιολόγησής τους στις επιστήμες και τις τέχνες που συνδέονται με την ακουστική οικολογία.

Οι ακροατές είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τις ομιλίες των κεντρικών ομιλητών, Prof. Μάκη Σολωμού (http://www.univ-montp3.fr/~solomos/CVangl.html) με τίτλο "Μουσική, Θόρυβος και Κοινωνία" και Prof. Almo Farina (http://www.iinsteco.org) με τίτλο "Hot Spots in Ecoacoustics: Theories and Semantics", που αποτελούν κορυφαίους εκπροσώπους του κλάδου.

Τα πρακτικά θα είναι σύντομα διαθέσιμα προς κάθε ενδιαφερόμενο, στην επίσημη ιστοσελίδα του συνεδρίου και θα συμπεριλαμβάνουν όλες τις εργασίες που παρουσιάστηκαν (http://econoiseconf.aegean.gr).

Ομαδική φωτογραφία λήξης του συνεδρίου, 6 Νοεμβρίου 2016

Με δύο νέες δημοσιεύσεις, το Εργαστήριο Ακουστικής Οικολογίας του Τμήματος Περιβάλλοντος, συνεχίζει να μελετά το θέμα των ήσυχων περιοχών του πολεοδομικού συγκροτήματος της Μυτιλήνης, όπως έχουν οριστεί στην Ευρωπαϊκή Οδηγία 2002/49/ΕΚ, σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου . Η δημοσίευση στο περιοδικό Global Nest με τίτλο "*Identifying the Quiet Areas of a Small Urban Setting: The Case of Mytilene*" (Matsinos et.al, 2017), ανέδειξε το πρωτόκολλο εύρεσης των ήσυχων περιοχών. Παράλληλα, το κεφάλαιο με τίτλο "Identification, Prioritization and Assessment of Urban Quiet Areas", στο βιβλίο *Handbook of Research on Perception-Driven Approaches to Urban Assessment and Design*, ανέδειξε περισσότερο μέρος της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε, που συμπεριλαμβάνει την επιστήμη των πολιτών (Citizen Science) της Μυτιλήνης (Tsaligopoulos et.al, 2018). Σύντομα, το προτεινόμενο πρωτόκολλο, θα εφαρμοστεί και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

Για πρώτη φορά, στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου αλλά και γενικότερα στην Ελλάδα, πραγματοποιήθηκε το μάθημα "Ακουστική Οικολογία", επενδύοντας περισσότερο στις περιβαλλοντικές και οικολογικές προεκτάσεις του ήχου. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές του τμήματος Περιβάλλοντος, κατανόησαν την έννοια του ηχοτοπίου και των χαρακτηριστικών του και εξοικειώθηκαν με τη χρήση των ηχογραφήσεων ως ένα επιπλέον επιστημονικό εργαλείο αξιολόγησης βιοποικιλότητας. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε ηχοπερίπατος (soundwalk) στο κέντρο της Μυτιλήνης, από περίπου 80 φοιτητές του τμήματος Περιβάλλοντος. Κατά τη διεξαγωγή του, αναδείχθηκε ο βαθμός επιρροής του θορύβου στο αστικό περιβάλλον, ενώ παράλληλα οι φοιτητές, ανέδειξαν την ηχητική ιδιαιτερότητα και πολυπλοκότητα της πόλης της Μυτιλήνης.

Νέοι Διδάκτορες

Μεταξύ Ιουνίου και Δεκεμβρίου 2017 αναγορεύτηκαν σε Διδάκτορες του Τμήματος οι κάτωθι:

Ρετσιλίδου Όλγα, *Διερεύνηση Τεχνικών Τηλεπισκόπησης και Ανάπτυξη Μεθοδολογίας για την Ακριβή Εκτίμηση της Καύσιμης Ύλης με Βάση τη Βλάστηση*».

Ευχόμαστε στη νέα συνάδελφο καλή σταδιοδρομία και ευόδωση όλων των στόχων της.

Ενημερωτικό Δελτίο 'Π&Φ',
Τμήμα Περιβάλλοντος,
Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 81100 Μυτιλήνη

email: pf@aegean.gr
http://www.env.aegean.gr/tmima/pf